ԱՄ - ՏԱՐԻ | ԿԻՐԱԿԻ 4 ՅՈՒԼԻՍ 1893 | ԹԻՒ 307

ՏԵՐ ՈՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՇԱՀՆԱԶԱՐ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
Կ. ՏՈԼԻՍ. ՂԱԼԱԹԻԱ. ԷՍԿԻ ՓԱՆՔ ՕՍՄԱՆԻ
Ամէնայրեալին ուզուածները եամակ կամ այլ
գրութիւն կա չի դարձուիր

Bureaux du Journal "HAÏRÉNIK"
Galata, ancien local de la Banque Imp. Ottomane

10 ՓԱՐԱՅ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ՈՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ
ԱՐՓԻԱՐ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Գնով համար .....300 Քր. 75 Գր. Մէջբր
» .....150 » 40 » »
Տուաջներու.....300 » 100 » »
» .....150 » 50 » »
» ..... 75 » 25 » »
Օտար երկրաց .....300 » 25 Ֆրանկ
Թղթատարի ծախքը խմբագրութեան վրայ
(Գրամի փոխարէն փոխադրի փող կընդունուի
100 գրամ տեղ 115 գրամ)

10 ՓԱՐԱՅ

ՀԱՅ ԼՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ՍԿԻԶԲԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԱՑՍՕՐ

Հայ լրագրութեան ընթացքը դարուս սկիզբէն ի վեր մեր մտաւորական զարգացման նկարագրութիւնն է։ Մեր մտքին կատարած ապրիճանական յառաջխաղացութեան, մեր հանրային բարքերուն ուսումնասիրութեան, մեր մտածելու և դատելու կերպերուն այլափոխութեան տեսակէտով, ոչ մէկ ստուգարան այնչափ կարեւոր է թերեւս որչափ այդ վաղանցիկ կամ յարատեւ թերթերուն կենսագրութիւնը։

Քանի այսօր, չատոնց է որ հրատարակուած չէր այնչափ շահեկան գիրք մը որքան հայ լրագրութեան վրայ գրուած գործը որուն հեղինակն է Հ. Գրիգորիս Վարդապ. Գալէմքեարեան, Վիեննայի Մխիթարեան միաբանութենէն։ Ճշմարիտ վանականի ու գիտնականի գործ մըն է այդ, առաջին ընդարձակ ու վաւերական ցուցակագրութիւնը հայ լրագրութեան։ Անոր մէջ քայլ առ քայլ կը հետեւինք լրագրութեան սկզբնական վարանումներուն ու խարխափումներուն, մինչեւ վճռուելն ու դանդը իր իսկական ճամբան։

Հ. Գրիգորիս Վ. Գալէմքեարեան երեք մասի բաժնած է իր հրատարակութիւնը։

Ա. Շրջան. Ի սկզբանէ հայ լրագրութեան (1794) մինչև 1840։

Բ. Շրջան. 1840էն մինչև 1860։

Գ. Շրջան. 1860էն մինչեւ մեր օրերը։

* * *

Հնդկաստան եղած է հայ լրագրութեան որրանը, և հայ լրագրութեան հիմնադիրն ըլլալու նախանձելի փառքը կ'իյնայ Տ. Յարութիւն քահանայ Շմաւոնեանի։

1794 հոկտեմբեր ամսուն Տ. Յարութիւն քահանայ Շմաւոնեան հրատարակած է Ազդարար գլաբար ամսաթերթին ի Մատրաս։ Ինքն 1789ին հաստատուելով ի Մատրաս իբր հոգեւոր հովիւ հայ գաղթականութեան, տպարան մը կը բանայ, որուն տառերն ինքն իսկ փորագրած ու ձուլած էր, ինչպէս նաև ի սկզբան ինքն էր շարողն ու տպողը։ Եւ այդ տպարանին մէջ հետզհետէ կը տպագրուին զանազան տետրակներ, պատմութիւններ, բարոյական ռասապելաբանութիւնք, գիրք Որփիրի եւայլն եւայլն։ Մոյն տպարանին յարատեւ գործ մը գտնելու և միւս կողմէ ընթերցանութեան օգտակար հրատարակութիւններ ընելու նպատակով, Տ. Յարութիւն քահանայ Շմաւոնեան 1794 օգոստ 7/19ին յայտարարութիւն մը հանեց «Բարեպաշտ Պարոնաց և Մաքրակենցաղ Տիկնանց Մագրասիս Հայոց» որուն մէջ կը յանուցուէր որ եթէ բաւական ստորագրող գտնուի, պիտի սկսի Ազդարարի հրատարակութիւնը։ Եւ իրօք ալ նոյն 1794 տարին, Թիրայ ամսոյ 30ին, որ է հոկտեմբեր 16/28, լոյս տեսաւ Ազդարարի առաջին տետրակը, 25 թուղթ։

Թերթին սկիզբն է «Ազդարար Թիրայ ամսոյ, 1794», որուն տակ յիշեալ յայտարարութիւնը վերըստին տպագրուած է, աւելցնող թէ 28 հոգի թերթին բաժանորդ գըրուած են։

Ազդարար չարունակուած է մինչև 1796, ընդամէնը տալով 18 ամսատետր։ Կ'երեւայ թէ Վերունի խըմբագիրն այդ միջոցին վախճանած է, վասն զի այս ժամանակէն ետքը իր տպարանէն գիրք հրատարակուած չէ։

Ազդարար ճշմարիտ լրագիր մը եղած է, բազմաթիւ լուրերով և տեղեկութիւններով որք լրագիրներէ և մասնաւոր նամակներէ քաղուած են, վաճառքներու ընթացքով, տօնացոյցով։ Երկրորդ ամսատետրին մէջ կայ ուշադրութեան արժանի խմբագրական ազդ մը թէ խմբագրութիւնը եկեղեցիին զանգակատան տակ գանձանակի ձեւով արկղ մը հաստատած է, ուր կարող է ամէն ոք Ազդարարի մէջ հրատարակուելիք լուրեր և յօդուածներ ձգել։ «Մեք քանզոյց եմք, կ'ըսուի, զընդունկն ամենայն աւուր և զոր ինչ գոտանիցեմք անդ գրեցեալք յուղարկելոց եմք վաղվաղակի առ ի վեր կարգեցեալք վերակացուս որպէս զի նոքայ վերահասու լեալ գրուածոյն զոր ինչ ի նոցանէ յարմար վարկցին առաքեսցեն ի տպարանն զի տպեսցուք»։

Ազդարար իրաւամբ կրնայ նկատուիլ Հնդկաստանի Հայոց գործիքը, վասն զի ամէն տեսրի մէջ կան աղգային տեղական լուրեր, ամուսնութեան, մահուան եւ ծնունդի տեղեկութիւններ, և որ զարմանալին է՝ կան աղգային վաճառականներու ծանուցմունք, ոմանք գրաբար և ոմանք աշխարհաբար։ Թէև թերթին լեզուն գրաբար է, սակայն կան նաև քանի մը աշխարհաբար թղթակցութիւններ և յօդուածներ։

Ինչպէս կը տեսնուի այս համառօտ տեղեկութիւններէն, որք ամփոփումն են Հ. Գրիգորիս վարդապետի գրքին մէջ դրուած ընդարձակ ծանօթութեանց, Տ. Յարութիւն քահանայ Շմաւոնեան, ժամանակին բաղդատմամբ, խոհուն ու բազմակողմանի միտք մը եղած է և իր մատուցած ծառայութիւնը անգնահատելի է։ Յառաջիկայ 1894ին, հոկտեմբեր 16/28ին, հայ լրագրութեան հարիւրամեակն է ուրեմն։

* * *

Հ. Գրիգորիս վարդապետ իր Պոլսոյ մէջ իբր երկրորդ լրագիրը կը դնէ Վենետիկի Մխիթարեան միաբանութենէն հրատարակած Տաբէէրնիէնը որ 1800էն 1802 լոյս տեսած է։ Տաբէէրնիէնը բովանդակութեամբ և պաշտօնով լրագրի գործ կը տեսնէր և նոյն նպատակին կը ծառայէր, սա տարբերութեամբ միայն որ փոխանակ կարճ չըլլալի մը

ՄՈՍԿՎԱՅԻ ՀԱՅԵՐԻՔ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տիկին Հրաչուհի Ղազարեան, տասնվեցամեայ աղջիկ մը ունէր, Զարուհի անունով, որ իր հօրմէ աւելի մօտիկ էր մօրը հետ։ Հրաչուհի ամէն առաւօտ կանուխ կ՚արթննար, կ՚օգնէր մօրը տնային գործերուն մէջ, յետոյ կ՚երթար դպրոց։ Զարուհի ալ ինքզինքը կը նուիրէր տնային գործերուն, ինչպէս նաեւ կարդալ ու գրել սորվելու։ Ան ունէր նաեւ ուրիշ հետաքրքրութիւններ։ Ան կը սիրէր նուագել դաշնամուրով, կը սիրէր նկարել, կը սիրէր ասմունքել։ Ան ունէր նաեւ ուրիշ հետաքրքրութիւններ, որոնք ծնողքը չէր գիտեր։ Ան կը սիրէր գրել։ Ան ունէր իր անձնական օրագիրը, ուր կը գրէր իր մտածումները, իր զգացումները, իր ապագայի մասին ծրագիրները։ Ան ունէր նաեւ իր գաղտնիքները, որոնք ոչ ոքի կը յայտնէր։

Տեսայ դուռի ետեւ, մայրս կ՚ըսէ մեզի, որ մենք ալ ունենանք մեր գաղտնիքները, որոնք մեզ միայն կը վերաբերին, ինչպէս որ ես ալ ունիմ գաղտնիքներ, որոնք ոչ ոքի կը վերաբերին, բացի ինծմէ։ Ես ալ ունիմ գաղտնիքներ, որոնք ոչ ոքի կը վերաբերին, բացի ինծմէ։ Ես ալ ունիմ գաղտնիքներ, որոնք ոչ ոքի կը վերաբերին, բացի ինծմէ։

Զարուհի ունէր նաեւ ընկերներ, որոնց հետ կը խաղար, կը զրուցէր, կը պատմէր իր գաղտնիքները։ Ան ունէր նաեւ ընկերներ, որոնց հետ կը խաղար, կը զրուցէր, կը պատմէր իր գաղտնիքները։ Ան ունէր նաեւ ընկերներ, որոնց հետ կը խաղար, կը զրուցէր, կը պատմէր իր գաղտնիքները

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

Ս. Պողոսյանի անվան թիվ 1 միջնակարգ դպրոցի 9-րդ դասարանի աշակերտ Ռուբեն Ավետիսյանի գրած շարադրությունը

Ես ապրում եմ Հայաստանի Հանրապետությունում, որը ինձ համար ամենասիրելի երկիրն է աշխարհում։ Ես սիրում եմ իմ հայրենիքը, որովհետև այն ինձ տվել է ամեն ինչ

ԻՄՍԿԻՍԱՐ ԳԱՏԸ-ԳԻՒՂԻ ՋՈՒՐԸ

Իւսկիւտարի Ե Գադը-էյ-ղէ Ջրէ ընկերութեան ըրած հրատարակութեանց համաձայն, պատիւ ունինք ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ այդ ընկերութիւնը ամբողջովին մեզի յանձնած է հետեւեալ աշխատութիւնները.

1. Խողովակներուն գիծը երկարել եւ
2. Ճիւղաւորութիւններ հաստատել ։ ֆոնթէօնները զետեղել ։
3. Տուներու, ամարանոցներու, գարակներու, պարտէզներու մէջ ներքին գործիքները տեղաւորել ։

Մեր կողմէ՝ Բ. ՄԻՒԼԼԷՐ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ (Ձեռնարկութիւն հանրային չինութեանց) յանձնած ենք կատարել այդ աշխատութիւնները ։

Այս աշխատութեանց վերաբերեալ խնդրանքները պէտք է ուղղել անխտիր.

1. Իւսկիւտար Ե Գադը-էյ-ղէ Ջրէ ընկերութեան, Գատը-գիւղ, Աբիկ էֆէնտի փողոց ։
2. Գ. Գ. Մանիւս Ե ընկերութեան, Ձեռնարկութ Իւսկիւտարի եւ Գատը գիւղի Ջրի ընկերութեան, Գատը-գիւղ, Օթան փողոց, Թիւ 47 ։
3. Գ. Գ. Բ. Մէյլէր Ե ընկերութեան, Ձեռնարկութ հանրային չինութեանց, Գատը քէօյ, Հայտար փաշայի քարափը, Ազիզիէ փողոցի անկիւնը, Թիւ 1 ։
4. Եւ գործիքներուն վաճառման ու ցուցադրութեան Մաղազան, Նաւամատոյին հրապարակը, Ճաֆէր-Աղա փողոց, Թիւ 13 ։

Վերոյիշեալ բոլոր աշխատութիւնք պիտի կատարուին Էքշիսաուբէլ եւ Իւսկիւտարի ու Գատըգիւղի Ջրի Ընկերութեան պատուէրներուն համաձայն, եւ ջուր առնողները բան մը չպիտի վճարեն նախնական փորձերուն համար ։

ՄԱԿՆԻՒՍ ԵՒ ԸՆԿ.
Գատըգիւղ, 24 մայիս 93

* * *

Իւսկիւտարի եւ Գատըգիւղի Ջրի ընկերութեան ընդհանուր ձեռնարկու Գ. Գ. Մանիւս Ե ընկերութեան կողմէ մեզի յանձնուած աշխատութիւնները կատարելու համար, պատիւ ունինք ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ մեր տունը դադ պաշտօն ունի ստանձնել խողովակներուն գիծը երկարելը, ճիւղաւորութիւները հաստատելը, Ֆոնթէօնները զետեղելը, տուներու, ամարանոցներու, գարակներու, բաղնիքներու մէջ ներքին գործիքները տեղաւորելը ։

Ընդարձակ մթերանոցներ հաստատած ենք ուր կը գտնուին ամէն տեսակ ընտիր ապրանքներ ինչպէս լոգարան, լավապօ, թաւիծու, կապարէ, կալվանոյէ խողովակներ, ամէն ձեւով եւ ամէն տեսակ ծորակներ, օդ տուող գործիքներ, ճոխ եւ հասարակ աղբիւրներ, մէկ խօսքով ճոխ տեղաւորման մը անհրաժեշտ բոլոր առարկաները ։

Մեր տունը ձրիաբար պիտի պատրաստէ ամէն տեսակ ջրաբաշխական աշխատութեանց յատակագիծները, եթէ ջուր առնողները ուզեցու ըլլան ։

Աշխատութեանց կատարումը կ'երաշխաւորուի համաձայն Արտօնատէր Ընկերութեան ցոյց տուած պայմաններուն, եւ բաժանորդները ոչ եւ ծախք չպիտի վճարեն մեր կատարելիք աշխատութեանց նախնական փորձերուն համար ։

Դիմել
1. Իւսկիւտար-Գատըգիւղի Ջրի ընկերութեան.
2. Մակնիւս եւ ընկերութեան ։
3. Մեր վաճառատեղին ։
4. Մեր գրասենեակը եւ մեր զանազան հաստատութեանց գործակալներուն։

Բ. ՄԻՒԼԼԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.
Գատըգիւղ, 24 մայիս 93

هندستانی جویزی صابونی ق.س

Այս ճաշակը, զերծ վնասակար նիւթերէ, պատրաստուած է զուտ հնդկական ընկոյզի իւղով. ճերմակեղէնի լուացումին համար շատ օգտակար է. գործածողներն ընդհանրապէս իրենց գոհունակութիւնը յայտնած են ։ Ուրիշ ճաշակներու բաղդատմամբ, գործածութիւնը կրնայ խնայողական համարուիլ, որովհետեւ քիչ կը սպառի, լաւագոյն արդիւնք տալով ։

Առողջաբանական տեսակէտով ալ այս ճաշակին գործածութիւնը օգտակար է. զլխի լուացումին առեն, կ'արգիլէ հերթաթափութիւնը ։ Գործածութեան եղանակը տպուած է թուղթերէն, հայերէն եւ յունարէն. ուզողին կը տրուի ձրիաբար ։

Վաճառման կեդրոնատեղին է կ. Գուլիս, Գահէֆ-գարու, Սէպզեճիլէր փողոցին բերանը, Թիւ 4, Ստեփան Գաբրիէլեանի վաճառատունը ։

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ «ՀԱՑՐԵՆԻՔ»Ի

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Գ. ՆԱՊՐԻՒՆԱՆ ՆԻ Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

ՄԱՔՐՈՒԽԻՆ, ՀԱՐՑԱԶՆԻՒԹԻՒՆ ԱՐՀԵՍՏԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Թէյի, լօգումի, հէլվայի, խավեարի, բէչէլի, խահուէի, չաշորի, սիկառի թուղթի, եւ այլ բազում պիտոյից յատուկ տուփեր նոր եւ գեղեցիկ ձեւերով եւ գոյներով ։

Լուսավառութեան յատուկ լապտերներ, տան վերաբերեալ ամէն տեսակ կահեր, պարտէզի գոյլեր, լուացարաններ, եւն. եւն. եւրոպական ճոխակազմ ներկուած ։

Դիւրամատչելի ամենուն ։

Մեծաքանակ յանձնարարութիւնք թէ՛ գոլսէն եւ թէ՛ գաւառներէն փութով եւ ճշդութեամբ կը կատարուին ։

Գահճէ-Գարու, Բասիմ Բաչա խանի դէմ ։

ԿԱՐԵԻՈՐ ԱԶԴ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Ա. ՀԱՍՏԱՀԱՍՏ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՎՈՑՎՈՏԱ ՓՈՂՈՑ, ՆՈՐԱՏՈՆԿԵԱՆ ԽԱՆ, ԹԻՒ 6, 7, 8 ։

Մանչերու եւ աղջիկներու համար պատրաստ ընտիր հագուստներ ։ — Վիեննայի եւ Պերլինի քորսէներ, ամէն մեծութեամբ, 6 դրուշնոցէն սկսեալ ։ — Սեղանի եւ թէյի համար ամէն տեսակ սփռոցներ, վերմակի սաւաններ ճերմակ եւ գունաւոր բուրդէ ։ — Սըրբիչ, անձեռոց, թաշկինակ, օձիք, փողպատ, գուլպայ, հողմահար, վարագոյր, թիւլ, գոգնոցներ եւայլն ։

Վիեննայի Վոլֆպաւէր եւ Րէյէր համբաւաւոր գործարանին հոտաւէտ նիւթերը եւ ապրոնները ։

ՄԵԾԱՓԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՓԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ԳԻՆ

ՕՒԱՆ.—Արդոյ հասարակութենէն կը խընդրուի որ գան այցելեն մեր մթերանոցները, որպէսզի հասկնան գիներուն արտասովոր ժիւնութիւնը ։

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ նիւթի գործածութեան եւ կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՑՆ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՕՏԻՔ

Բաղկացեալ միայն արմատներու եւ խոտերու հիւթէ ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյն կամ թանձր սեւի ։

Փորձը ցոյց տուած է թէ այս ներկն ո՛րչափ գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իր առաւելութիւնն է մազերուն ամէնէն բնական երեւոյթը տալ եւ ամէնէն սուղագին գիտողն ի գէրեւ հանել կը կարեցունէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ, թէ փէ կ'առհասցնէ եւ նոր ոյժ կուտայ մազային մթերքին ։ Ուշադրութեամբ կարգալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Ներկն երեցնել գործածելէ առաջ եւ ևս փոքր բանակութեամբ հեղուկէն դնել սկուտակի մը մէջ, յետոյ բարակ պղտիկ սանտրով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թրջած սպունգով մը թեթեւ կերպով մազերուն վրայ անցունել ըսյն, այնպէս որ ամբողջ մազերը թրջին ։ Ապա գլուխը բաց պահել մինչեւ որ հեղուկը չոգիանայ։ Բոլոր մազերը մէկ չքլլալով, ոմանք մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, պլոց համար մէկ անգամէ բաւ է ։ Եթէ մէկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թուխ կ'ըլլայ ։ Աղէտ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն տարիներով պահելու համար կը բաւե երեք չորս շաբաթն անգամ մը հեղուկին գործածել։ Նոյն եղանակը գործածելու է մօրուքին եւ պեխերուն համար ։ Պէտք չկայ գլուխը լուալ գործողութենէն առաջ կամ ետքը ։ Միայն գէմքն եւ ձեռները լուալ առ ի զգուշութիւն ։

ՕՒԱՆ · Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործողութենէն ետք, գլուխը լուալ է քիչ մը ալքոլով · ապա գլխուն քսելու է այդ նեղկին մէջ թեթեւապէս թրջած սպունգ մը, ե ուզուած ազդեցութիւնն յառաջ կուգայ անմիջապէս ։

ԿՂՇԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Կեդրոնատեղին է ԷՏՄՈՒՆԴ ԳԱՐՒԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վայվոտայի պահականոցին քով, կայսերան Ղալաթիա Շէշլիի Թրամվէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա

GRAND BAZAR OTTOMAN

ԿՐԱՆ ՊԱԶԱՐ ՕԹՈՄԱՆ

Բ. Ա. ՓԱԼԻՆԻՓՈՍ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԹԻՒՆԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ
ՄԹԵՐԱՆՈՑ ՍՏԱՄՊՈՒԼԻ ԿՈՂՄԸ
21, Ցինճանճըլար Եօխուշու, 21

Գ. Փալլինիքոս իր բազմաթիւ յաճախորդները գոհացնելու համար բացած է վերոյիշեալ Պազար Օթոման անուն վաճառատունը ի Ղալաթիա եւ որ Եւրոպայի ամէնէն համբաւաւոր գործարաններուն ապրանքներովը ճոխացուցած է, բազմաթիւ ընտիր նիւթերով, ինչպէս ·

Մատամբոլ, ամերիքան, զանազան կերպասներ, կիներու եւ տղաքներու համար նուրբ կտաւներ · Երիկ մարդու հագուստի համար կերպասներ · Ամէն տեսակ պատմաներ · Կահ կարասիի համար կտաւներ, քէլէմներ, տամասէ եւ այլն · Ծածկոց, սրբիչ, պատրաստ եւ կանգունով ֆանելա · Վարագոյր, աֆտո, թիւլ, չալ եւայլն · Եւրոպական և Պուրմէ պէս պէս կոպերտներ ·

Բոլոր այս ապրանքները մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ կը ծախուին Մատամպոլի մեծ մթերանոցին գնով ·

ՈՐՈՇ ԵՒ ՋԱՓԱԻՈՐ ԳԻՆ

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԻՄ ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ՎՐԱ

Հիմն. 1828ին 1829 ին

Հաստատուած Ի Բարիզ, իր ապարանքին մէջ, Ռիւ տը լա Պանք, 15

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ		ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ	
Դրամագլուխ ֆրանք	10,000,000	Դրամագլուխ ֆրանք	10,000,000
Պահեստ	7,280,000	Պահեստ	95,724,490
Թղթապանակին մէջ բաւ.	66,440,000	Ապահովագրութիւնք	247,027,905
Հասոյթ 1891 տարուան	15,340,000	Հասոյթ 1891 տարուան	17,750,246
Վճարուած վնասք	168,000,000	Վճարուած կորուստք	63,000,000

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Գ. Ա. ՏԻՒՐԴԱՎ, նախկին երեսփոխան, նախկին տնօրէն Պանք տը Ֆռանսի, Նախագահ Հարաւի երկաթուղիներու ընկերութեան, Նախ-ի ։
Գ. Ա. ՄԱՎԷ, սեղանաւոր Մալէ եղբարց տունէն, Բարիզ-Լիան-Միջերկրականերկաթուղիին ընկերութեան նախագահ, նախագահ Օսմ. կայս. Պանքային, Դեր-նախ-ի ։
Գ. Թ. ՕՏԷՈՒ, նախկին սեղանաւոր, նախագահ Վ իէյլ-Մոնթանելի եւ Էքինաքի ածխահանքերուն ընկերութեան ։
Գ. Ժ. ՄԱՌԴԱՈ, սեղանաւոր Մառէօ Քրօ եւ ընկ. տունէն ։
Գ. Գ. ՃԻՕՄՍԸՆ, սեղանաւոր Հոփինկեր եւ ընկ. տունէն ։
Գ. Ֆ. ՄԻՇՕ, նախկին նախագահ Սէնի առեւտրական դատարանին, անօրէն Պանք տը Ֆռանսի Հիւսիսի երկաթուղիին վարչական խորհուրդին անդամ ։
Գ. Հ. ՄԻՒԱՊՕ, սեղանաւոր Մէսոպ-Բէօռ Բէյ-եօղլի եւ ընկ. տունէն ։
Գ. Ա. ԹԻՒՌՆԻՍԻՆ, Լանսի երկաթուղիին Վարչ. խորհրդին անդամ ։
Գ. Ա. ՎԷՐՆ, սեղանաւոր Վէրն եւ ընկ. տունէն, տնօրէն Պանք տը Ֆռանսի, Հիւսիսի երկաթուղիին եւ Օսմ. կայս. Պանքային վարչական խորհուրդներուն անդամ ։

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ	ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ
Գ. ՇԱՒԼ ՌՈՊԸՐ, նախկին անդամ պետական խորհրդին, Տնօրէն	Գ. ԱԼՖԻՆ ՖՈՒՐ, Տնօրէն ։
Գ. ՊԱՌՈՆ Ժ. ՍԸՐԻԶ, նախկին հլմբ-ական քննիչ, Դեր-պնօրէն	Գ. ԷՕԺԷՆ ԼԷ ՍԷՆ, Դեր-պնօրէն ։

Ընկերութեան սեղանաւորն է ի Կ. Պոլիս ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ

Դիմել առ ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԸԼԻԼԵԱՆ, մասնաւոր տնօրէն ի Կ. Պոլիս ; Ղալաթիա Մահմուտիէ փողոց, Եէրէմեան խան, Գամենաց պանքային դիմաց ։

SOCIÉTÉ MUTUELLE FRANÇAISE

ՍՕՍԻԷԹԷ ՄԻՒԹՈՒԷԼ ՖՐԱՆՍԷԶ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՎԱՍՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ

կեդրոնատեղին է ընկերութեան Գա պ'Աբթան Փողոց, Լէօն (Ֆրանսա) Թիւ 2

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 11,000,000 ՖՐԱՆՔ

ՆՊԱՏԱԿ · — Սոսիէթէ Միւթիւէլ Ֆրանսէզ ընկերութիւնն, որ հպատակուած է նպաստելու համար փոքր խնայողութեանց, արագ զարգացում մը ունեցած է, իր նպատակն է որոշեալ պայմանաժամի մէջ, եւ կամ պայմանաժամէն իսկ առաջ վերադարձնել դրամագլուխը · Մուրհակներ կտւսյ թէ՛ ի փոխարէն միակ վճարի մը եւ թէ՛ ամսական համեստ վճարներու, (կարելի է սուորագրուիլ ամսական մինչեւ մէկ ֆրանք սկսեալ)։

ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹԻՒՆՔ · — Սոսիէթէ Միւթիւէլ Ֆրանսէզ ընկերութեան գործառնութիւնք բազմատիպ են, ինչպէս չարժական արժէքից եւ փոխ տրուած դրամագլխոց ապահովագրութիւն, կորուսեալ դրամագլխոյ մը վերակազմութիւն. մանկանց համար օժիտք, հանգստեան անուսկ ծերութեան համար, գիկեանս եկամուտներու կազմութիւն, ի մի բան այն ամէն գործառնութիւնք որոց նպատակն է խնայողութիւն ։

Մանրամասն տեղեկութեանց եւ բաժանորդագրութեան համար դիմել առ Գ. Էրնէսթ Կլավանի, ընդհանուր տնօրէն համայն Արեւելքի, Կ. Պոլիս Ղալաթիա Գարաքէօյի հրապարակ Սըվաճը օղլու Խան ։

ՕՒԱՆՕՔ.—Գաւառներու մէջ գործակալութիւն ընել փափաքողք, ինչպէս նաեւ միշնորդք պարտին վերոյիշեալ հասցէին դիմել, եւ երաշխաւորութիւն ցոյց տալ ։

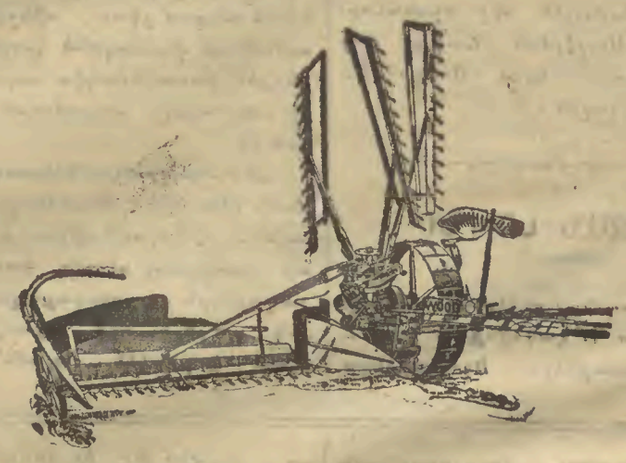

ԼԱՒԹԸՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Մթերանոց երկրագործական մեքենաներու, փոկերու (քայըշ) եւ այլն եւ այլն.
Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Բէրչէմպէ-Պազար 25

Գործակալք ՈՒՕԼԴԸՐ Ա. ՎՈՒԴ (WALTER A. WOOD) համբաւաւոր հնձող մեքենաներուն ։

Այ-Սթէֆանոյի մէջ զոյգ մը ձիով մէկ ժամուան մէջ լաւ գործ կրնայ հնձել ։

NO-TO-BAC

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԵԱԼ ՎԱՒԵՐԱԿԱՆ ԴՐՈՇՄ

Աչխարհիս մէկ «Անթինէքօթինն» է։ Գինը ոչինչ բան մըն է եւ այն որ ծախելու վարժութիւնը կ'ուզէ թողուլ եւ չկրայ, լաւ պիտի ընէ եթէ գործածէ այս դարմանը որ միայն կարող է արմատախիլ ընել այդ վարժութիւնը, ինչ աստիճանի ալ հասած ըլլայ։

Եթէ փորձէք զայն, պիտի տեսնէք որ ծանրութեամբն ալ կ'իյնէ ։ Մեկ տուփը տասը օրուան կը բաւէ եւ տովորական պարապանները բաժնելու կը բաւէ ։ Օրը պէտք է տալ 2 գրուշ։

Այժմեան աստիճանաւոր դիպը կը բուժէ միանգամայն օրուան հիւանդութիւնները, Լացացուբ, անհանգստութիւնը, խռչափողի հիւանդութիւնը, դիւրագրգռութիւնը, օրուան անկանոն գործը, լէ բոլոր հիւանդութիւնները, տեսողութեան քանդարումները, գլխու պոյտը, անգամալուծութիւնը, ինչնածքը, ախորժակի պակասութիւնը, օրուն ճնշումը, մարմնին ընդհանուր տկարութիւնն եւ ցաւերը բոլոր հիւանդութիւններն որք առաջ կուգան նիքոթինէն։

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Է ԷՏՄՈՒՆԴ ԳԱՐՈՒԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վայվոտայի պահականոցին քով, կայսերան Ղալաթիա Շէշլիի Թրամվէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա ։